

Sporočilo za javnost

Plastika, Obnovljivi viri, Biorafinerije?

Slovenj Gradec, 18. 3. 2013

Kemijski inštitut, vodilni partner mednarodnega projekta PLASTiCE, je v sodelovanju z Visoko šolo za tehnologijo polimerov (VŠTP) v prostorih Mladinskega kulturnega centra v Slovenj Gradcu pripravil seminar, z namenom udeležencem posredovati informacije o bioplastiki, možni uporabi obnovljivih virov za njeno proizvodnjo in predstavitev s tem povezanega koncepta biorafinerij.

Seminar, katerega se je udeležilo več kot 50 udeležencev iz industrije, izobraževanih ustanov in javnih organizacij, sta otvorila dr. Andrej Kržan, koordinator projekta PLASTiCE, in dr. Silva Roncelli Vaupot, dekanica Visoke šole za tehnologijo polimerov. Preko video nagovora je udeležence pozdravil tudi evropski komisar za okolje, dr. Janez Potočnik, ki je v svojem govoru predstavil aktivnosti na nivoju EU za izboljšanje ravnanja s plastičnimi odpadki in ukrepe za povečevanje trajnosti.

Po kratki predstavitvi projekta PLASTiCE, je imel dr. Kržan otvoritveno predavanje o plastiki iz obnovljivih virov (bioosnovana plastika). Poudaril je, da termin bioplastika ni enoznačen, saj pokriva plastiko, ki je biorazgradljiva in/ali iz obnovljivih virov, v primerjavi s tradicionalno plastiko pa prinaša nekaj pomembnih prednosti. Nekatere izmed njih so uporaba biomase – obnovljivih virov, kot vhodne surovine za izdelavo polimerov in plastike in tako posledično zmanjšana uporaba fosilnih virov, sposobnost organskega recikliranja (kompostiranje) in hkrati vključevane plastike v naravne snovne tokove (iz biomase do plastike, komposta in nazaj v biomaso), kar pripomore k bolj ekološkemu ravnanju. V nadaljevanju sta dr. Irena Pulko in ga. Maja Mešl iz VŠTP predstavili projekta, Kreativno jedro in PolyRegion, v katerih šola sodeluje.

V iskanju večje trajnosti se je razvoj plastike začel vračati tudi k svojim koreninam: vsi prvi umetni polimerni materiali so bili narejeni na osnovi obnovljivih virov. Danes imamo na voljo številne moderne vrste bioplastike narejene iz obnovljivih virov, ki se relativno hitro uveljavljajo v uporabi. Istočasno poteka na tem področju izjemno aktiven razvoj, ki širi nabor obnovljivih virov, ki jih je mogoče uporabiti kot osnovo za proizvodnjo materialov in hkrati povečuje učinkovitost njihove izrabe. Zaradi zavedanja o omejenem obsegu današnjih rešitev, ki izkoriščajo prehranske vire, se pospešeno razvija uporaba obnovljivih virov druge generacije (npr. les, slama, odpadki). Skozi predavanja so strokovnjaki predstavili različne obnovljive vire ter njihove možnosti uporabe za proizvodnjo bioplastike in sicer: dr. Kunaver s Kemijskega inštituta je predstavil uporabo utekočinjene biomase (les), predstavnik tehnološkega podjetja Algen, Miha Žitnik, pa je predstavil potencial alg.

Izdelki iz bioplastike se po izgledu in na otip ne ločijo od izdelkov iz običajne plastike, zato je edini verodostojen način ločevanja na podlagi certifikacijskih oznak, kar je podrobneje predstavila Petra Horvat s Kemijskega inštituta. Kako ugotovimo kakšen okoljski odtis povzroči plastična vrečka in kateri dejavniki vplivajo na izračun le-tega pa je razložil dr. Mitja Mori iz Fakultete za strojništvo Univerze v Ljubljani. Slušateljem je posredoval tudi nekaj praktičnih napotkov kako naj potrošniki ravnamo, da zmanjšamo negativni vpliv nosilnih vrečk na okolje.

Pomemben korak v smer uporabe obnovljivih virov kot surovine za materiale, kemikalije in energijo predstavlja tudi razvoj koncepta biorafinerije, ki se drugod po svetu in Evropi zelo hitro uveljavlja.

»Z današnjim seminarjem smo želeli predstaviti trende, novosti in potenciale na področju proizvodnje bioplastike iz obnovljivih virov. Pomen bioplastike kot dela evropske bioekonomske politike je nesporen. Ta dinamična industrija na svetovni ravni beleži približno 20 odstotno letno rast. Ravno zato predstavlja velik potencial za trajnostni razvoj in ustvarjanje delovnih mest tako v Evropi kot tudi pri nas«, je povedal dr. Kržan.

Dr. Irena Pulko, prodekanica za raziskovalno dejavnost na Visoki šoli za tehnologijo polimerov pravi: "Trend v svetu na področju polimernih materialov je rast proizvodnje in uporabe biopolimerov in ravno na tem področju bo delovalo Kreativno jedro VŠTP, katerega namen je pridobiti kritično maso znanja na tem področju in to tako na osnovi lastnih raziskav, kot v sodelovanju z domačimi in tujimi inštitucijami. Pridobljeno znanje želimo implementirati v pedagoški proces in v končni fazi prenesti v industrijo."

O projektu PLASTICE

Mednarodni projekt Razvoj inovativne vrednostne verige za trajnostno plastiko v Srednji Evropi, PLASTICE, je namenjen promoviranju novih okolju prijaznejših in trajnostnih vrst plastike. Cilj projekta je identifikacija in odprava omejitev, ki preprečujejo hitrejšo in bolj množično uveljavljanje trajnostnih vrst plastike, predvsem biorazgradljive plastike in plastike na osnovi obnovljivih virov v srednji Evropi.

Ta cilj bo 13 sodelujočih partnerjev iz štirih držav Srednje Evrope doseglo s pomočjo nacionalnih informacijskih točk, ki bodo javnosti in industriji nudile znanstveno preverjene informacije o trajnostnih vrstah plastike, z vzpostavitvijo sistema certificiranja biorazgradljive plastike primerne za kompostiranje ter z načrtom za prehod na trajnostne vrste plastike.

Projekt vodi dr. Andrej Kržan s Kemijskega inštituta Ljubljana, sodelujejo pa partnerji iz Slovenije (Slopak d.o.o., Plasta d.o.o., Mercator d.d. in Center odličnosti PoliMaT), Slovaške (Polymer Institute of the Slovak Academy of Sciences, Slovak University of Technology in Bratislava in HrKo Holding), Italije (University of Bologna, Department of Chemistry 'G. Ciamician', ASTER S. Cons. P. A. in Novamont SpA) ter Poljske (Polish Academy of Sciences Centre of Polymer and Carbon Materials, Polish Packaging Research and Development Centre).

Projekt je vreden 2.55 M Euro, od tega je 2.11 M Euro financiranih iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Projekt bo zaključen predvidoma aprila 2014.

Več informacij o projektu www.plastice.org

Kontakt: ga. Mojca Trkaj, projektni manager
mojca.trkaj@ki.si
 08 25 45 00

O VŠTP

Visoka šola za tehnologijo polimerov (VŠTP) je edina visokošolska institucija v Sloveniji, ki od leta 2007 izobražuje bodoče diplomante na področju polimernih materialov in pripadajočih tehnologij. Nastala je na podlagi potreb industrije polimerov, ki je ena najhitreje rastočih gospodarskih panog v Evropi in svetu, kjer je to študijsko področje dobro razvito. Diplomanti VŠTP so eni najbolj iskanih diplomiranih inženirjev v Sloveniji in razpolagajo z aktualnim ter praktičnim znanjem, ki ga slovenska podjetja potrebujejo prav v teh težkih časih. Za izvajanje rednega študija visokošolskega programa Tehnologija polimerov je visoka šola pridobila koncesijo države, študentje pa prihajajo iz cele Slovenije. VŠTP ponuja diplomantom prve stopnje tudi nadaljevanje študija na drugi stopnji (magistrski študij) Tehnologije polimerov. Izrednim študentom je študij posebej prilagojen.

Več o Visoki šoli za tehnologijo polimerov si lahko preberete na spletni strani www.vstp.si.